

به نام خداوند جان آفرین

حکیم سخن در زبان آفرین

دانشگاه اصفهان

مجله

مطالعات بانی و بلاغی

مجله علمی

- ❖ این نشریه بر اساس مجوز شماره ۸۹/۱۶۶۳ مورخ ۸۹/۱/۳۱ اداره کل مطبوعات داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر می شود.
- ❖ این نشریه بر اساس نامه شماره ۳۰۹۸۲۵/۳۱۸/۳ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور، اعتبار علمی - پژوهشی دریافت کرده است.
- ❖ این نشریه در مرکز ISC و SID و Noormags نمایه می شود.

سال دوازدهم - شماره بیست و شش - زمستان ۱۴۰۰

مطالعات بانی و بلاغی

مجله علمی

صاحب امتیاز: دانشگاه سمنان

مدیر مسئول: دکتر قدرت الله خیاطیان

سر دبیر: دکتر علی محمد مؤذنی

مدیر داخلی: علی برهانی

اعضای هیأت تحریریه

دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سمنان	دکتر حسن اکبری بیرق
دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر نعمت الله ایرانزاده
دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سمنان	دکتر عبدالله حسن زاده میرعلی
دانشیار زبان و ادبیات عربی دانشگاه سمنان	دکتر محمود خورسندی
استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تربیت مدرس	دکتر حسن ذوالفقاری
استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مازندران	دکتر قدسیه رضوانیان
دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خوارزمی	دکتر ناصر قلی ساری
استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تربیت مدرس	دکتر غلامحسین غلامحسین زاده
استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران	دکتر امیربانو کریمی فیروزکوهی
دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه زنجان	دکتر مهدی محبتی
استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران	دکتر علی محمد مؤذنی

ویراستار: دکتر حسن یعقوبی

ویراستار چکیده‌های انگلیسی: دکتر آرام رضا صادقی

ناظر چاپ: حمیدرضا مولایی

طراح جلد: اسماعیل شجاعی

ناشر: انتشارات دانشگاه سمنان

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

چاپ: نفیس سمنان

نشانی: سمنان، میدان دانشگاه، روبروی پارک سوکان، پردیس دانشگاه سمنان، دانشکده علوم انسانی، دفتر مجله مطالعات زبانی و بلاغی

تلفن و دورنگار: ۰۲۳-۳۱۵۳۲۱۵۵

پست الکترونیکی: rhetorical@semnan.ac.ir

نشانی سامانه مجله: <http://rhetorical.journals.semnan.ac.ir>

خط مشی مجله مطالعات زبانی و بلاغی

وجه مشترک آثار گونه‌گون ادبی با همه تنوع و تکثری که دارند، یکی عنصر زبان است و دیگر عنصر «ادبیّت»؛ و یکی از معیارهای مهم سنجش ادبیّت هر متن، «بلاغت» است. به این ترتیب، توجه به جنبه‌های گوناگون زبانی و بلاغی متون، جزء لاینفک بسیاری از تحقیقات ادبی است. از این رو گروه زبان و ادبیّات فارسی دانشگاه سمنان با انتشار مجله‌ای تخصصی، این نوع پژوهش‌ها را در دسترس صاحب‌نظران و علاقمندان می‌گذارد. دوفصلنامه «مطالعات زبانی و بلاغی» که با درجه علمی - ترویجی از سال ۱۳۸۸ (تا شماره ۱۴ پاییز و زمستان ۱۳۹۵) انتشار یافته و از شماره ۱۵ (بهار و تابستان ۱۳۹۶) درجه علمی - پژوهشی دریافت کرده است؛ چنان‌که از نام آن پیداست، مقالاتی را چاپ می‌کند که به یکی از دو حوزه «زبان» یا «بلاغت» پرداخته باشند.

بخش «زبان» موضوعاتی همچون دستور، لغت، آواشناسی، واج‌شناسی و تاریخ زبان را در بر می‌گیرد که گونه‌های مختلف فارسی اعم از کهن، معاصر، رسمی، ادبی، محاوره، گویش‌های ایرانی و لهجه‌های محلی را شامل می‌شود.

بخش «بلاغت» هم مباحث و نظریه‌های قدیم و جدید این علم را بر اساس متون نظم و نثر کهن و معاصر فارسی، می‌کاود.

مجله، آن دسته از مقاله‌هایی را که در حوزه «زبان» یا «بلاغت» به مقایسه میان متون فارسی و دیگر زبان‌ها پرداخته باشند، نیز به چاپ می‌رساند؛ اما در خصوص پژوهش‌های بلاغی مربوط به قرآن کریم، شرط مقایسه با متن‌های فارسی را در نظر نمی‌گیرد و صرفاً به غلبه عنصر مشترک بلاغت فارسی و عربی در مقاله نظر دارد.

شیوه‌نامه تدوین مقاله‌ها در مجله

مطالعات زبانی و بلاغی

مجله علمی

رعایت نکات زیر موجب سهولت در داوری، ویراستاری مقاله‌ها و انتشار به موقع مجله خواهد شد:

- مقاله، مبتنی بر تحقیق و شامل مطالب نو و ابتکاری باشد.
- مقاله دارای ساختار منطقی، منظم و مستند باشد.
- اصول نگارش زبان فارسی معیار، در مقاله به دقت رعایت شود.
- مراجع و منابع مقاله از اصالت کافی برخوردار بوده، در حوزه پژوهش مورد بحث، شناخته شده باشند.
- عنوان مقاله کوتاه و گویای محتوای مقاله باشد.
- چکیده فارسی مقاله، حداکثر در پانزده سطر همراه مقاله ارسال شود.
- چکیده انگلیسی از چکیده فارسی مفصل‌تر باشد و در واقع خلاصه‌ای از دستاوردهای مقاله را ارائه دهد. (لطفاً از ترجمه چکیده به وسیله مترجم‌های ماشینی پرهیز کنید).
- ذکر کلیدواژه‌های مقاله (حداکثر هفت واژه) به فارسی و انگلیسی الزامی است.
- ابعاد صفحات مجله: صفحات A4 و حاشیه‌ها از بالا و پایین ۵,۲ سانتی متر و از چپ و راست ۴,۷۵ سانتی متر می باشد.
- حجم مقاله ارسالی حتی الامکان از ۲۵ صفحه (در اندازه صفحات تعریف شده مجله) و حداکثر از ۷۵۰۰ کلمه فراتر نرود.

- قلم رایانه‌ای تعیین شده برای مقاله‌ها به شرح زیر است:

* عنوان مقاله: با قلم **B zar 15** (سیاه)

* عناوین اصلی مقاله: **B zar 14** (سیاه)

* عناوین فرعی مقاله: **B zar 13** (سیاه)

* متن مقاله: **B zar 13** (معمولی)

* چکیده و کلیدواژه: **B zar 11** (یتالیک)

* فهرست منابع مقاله: **B zar 11** (معمولی)

* پاورقی: **B zar 10** (معمولی)

* نام کتاب‌ها در داخل متن/یتالیک شود.

- مقاله‌های ارسالی منحصراً از طریق سامانه مجله به نشانی زیر پذیرفته می‌شود:

<http://rhetorical.journals.semnan.ac.ir>

- مقاله باید شامل مقدمه (طرح موضوع و پیشینه تحقیق)، متن اصلی (بحث، تحلیل و نقد موضوع)، نتیجه‌گیری و منابع و مآخذ باشد.

- عنوان مقاله و نام نویسنده (نویسندگان) به فارسی و انگلیسی ذکر شود.

- رتبه علمی و نام دانشگاه یا مؤسسه محل اشتغال نویسنده (نویسندگان) به فارسی و انگلیسی همراه با پست الکترونیکی و ذکر نام نویسنده مسئول مشخص شود.
- چنانچه مقاله برگرفته از پایان‌نامه یا گزارش طرح پژوهشی باشد، یادآوری آن در پانوشت ابتدای مقاله الزامی است.
- اصول نشانه‌گذاری (سجاوندی)، برای درست‌خوانی و برجسته‌کردن نقل‌قول‌ها رعایت شود (نشانه‌ها بدون فاصله از کلمه قبل و یک فاصله از کلمه بعدی قرار گیرد).
- شیوه ارجاع منابع در این مجله به ترتیب زیر است:
- * ارجاعات مجله به صورت درون‌متنی بوده و در نقل‌قول‌های مستقیم: نشانی مختصر منبع به شکل زیر، بلافاصله بعد از نقل‌قول‌ها در پرانتز ذکر می‌شود: (نام نویسنده، تاریخ انتشار: شماره جلد / شماره صفحه). مثلاً (دهخدا، ۱۳۸۳: ۸۹/۳).
- در پایان مقاله، مشخصات کتاب‌شناسی (منابع و مراجع) به طور کامل، به ترتیب الفبایی نام مؤلفان به ترتیب زیر بیان شود:
- * (برای کتاب): نام خانوادگی، نام (لقب معروف) (تاریخ نشر)، **نام کتاب (سیاه)**، نام مترجم یا مصحح، شماره جلد، نوبت چاپ، محل نشر: نام ناشر.
- مثلاً: دهخدا، علی اکبر (عَلَمَه) (۱۳۸۳)، **امثال و حکم**، ج ۲، چ ۲، تهران: امیرکبیر.
- * (برای مقاله): نام خانوادگی، نام (سال نشر)، **عنوان مقاله**، نام نشریه، شماره دوره، شماره نشریه، شماره صفحات.
- * (برای منابع اینترنتی): نام خانوادگی، نام نویسنده (آخرین تاریخ روزآمدسازی سایت یا تاریخ نقل)، **عنوان موضوع**، نشانی سایت (پایگاه الکترونیکی).
- در اقتباس آزاد از مراجع و منابع، مخاطب مقاله در متن یا پانوشت همان صفحه، به اصل منبع و صفحه‌های مورد نظر ارجاع داده شود.
- آوانگاری لاتین اعلام غیرفارسی و واژه‌های محلی، در پانوشت همان صفحه به صورت چپ‌چین ذکر شود.
- مقاله‌ها پس از داوری تخصصی و احراز شرایط در هیأت تحریریه مجله چاپ می‌شوند.
- مسئولیت مطالب مقاله‌ها به عهده نویسنده (نویسندگان) است و نظرات ارائه شده، دیدگاه مجله نیست.
- مطالب مستخرج از پایان‌نامه‌ها، با تأیید استاد راهنما و همراه با نام ایشان در مقاله چاپ می‌شود.
- مجله، در ویرایش زبان مقاله، آزاد است.
- رسم الخط مورد پذیرش این مجله، بر اساس «دستور خط فارسی فرهنگستان زبان و ادب فارسی» است.
- ترتیب اسامی نویسندگان و نویسنده مسئول حتماً باید در فایل نویسندگان مشخص شده باشد و نام نویسندگان بعد از ثبت نام مقاله و ارسال به هیچ عنوان قابل تغییر نیست.
- کلیه مکاتبات پس از ثبت نام و ارسال مقاله در سامانه بصورت خودکار با نویسنده‌ای انجام می‌شود که به عنوان عهده دار مکاتبات در سامانه مشخص شده است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	❖ بررسی تقابلی‌های هم‌جوار در دو منظومه خسرو و شیرین و لیلی و مجنون نظامی ... فاطمه اسفندیاری مهنی / محمدرضا نجاریان / محمّد خدادادی
۳۳	❖ بحثی دربارهٔ آرایه‌های «ضمن اللفظ» و «ترجمه اللفظ» بر مبنای متن نسخه خطّی «رسایل الاعجاز» مریم افضلی / احمد امیری خراسانی / محمّدصادق بصیری
۵۳	❖ نقیضه‌پردازی و گفتمان زنانه در رمان قصهٔ ته‌مینِه عبدالله حسن‌زاده میرعلی / فاطمه زمانی
۸۱	❖ بررسی ردیف و جایگاه آن در غزلیات فارسی غالب دهلوی سید ابرار حسینی / عبدالغفور جهان‌بیده
۱۰۷	❖ کاربست نظریهٔ اشاره‌های شناختی در تحلیل شعر فارسی به‌مثابهٔ تحلیلی ارجاع‌محور رضا رفایی قدیمی مشهد / غلامحسین غلامحسین‌زاده
۱۳۷	❖ بررسی ارتباط نظام تخیلی و خاستگاه فرهنگی منظومهٔ ورقه و گلشاه بر مبنای نظریهٔ ژیلبر دوران علی اصغر رهنما برگرد / عصمت اسماعیلی / سید حسن طباطبایی
۱۶۳	❖ نقش مشخصه‌های نحوی در تعیین ترتیب ادغام سازه‌ها در اشتقاق جمله سید مهدی ساداتی نوش‌آبادی / مهدی سیزواری / نرجس‌بانو صبوری / مزدک انوشه
۱۹۷	❖ سبک‌شناسی انتقادی نامهٔ شاه تهماسب صفوی به سلطان سلیمان عثمانی با رویکرد تحلیل گفتمان انتقادی امیرحسین سالک / محمدا میر جلالی
۲۳۳	❖ ای مجلسیان راه خرابات کدام است؟ زهره ساکیان / نجمه نظری
۲۶۱	❖ الگوی استعاری «نمونهٔ اعلاّی عشق» در پیکرهٔ لیلی و مجنون براساس الگوی عشق کووچش آزاده شریفی مقلم / میترا ایران‌نژاد / وحیده ابوالحسنی‌زاده
۲۸۵	❖ نقد نشانه‌شناختی کارکرد آشوب در نظم در باب اول گلستان سعدی شیرزاد طایفی / زهره سهرابی
۳۱۵	❖ بررسی راهبردهای ایدئولوژیکی صادق هدایت در تولید گفتمان برتری ایرانیان براساس نظریهٔ تئون‌ون‌دا یک آیلین فیروزیان پوراصفهانی / رضا قنبری عبدالملکی
۳۴۵	❖ تحقیق در اندیشه‌های مولوی و ابن‌عربی و تحلیل شیوهٔ بلاغت و تصویرپردازی آن‌ها در باب مراتب آدم (ع) علی محمّد مؤدّنی / سید محمدرضا حسینی
۳۷۳	❖ نگاهی به نوآوری‌های منوچهر نیستانی در عناصر شعری غزل نوریا یا هو / سیف‌الدین آب برین / برات محمّدی